

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ МОНОКЛОНАЛЬНИХ АНТИТІЛ

Новітні тенденції в освіті потребують її вдосконалення. Саме з групою препаратів моноклональних антитіл лікарі пов'язують підвищення результативності лікування імунозалежних та онкологічних захворювань.

Метою роботи було визначити науково-методичні аспекти викладання фармакології моноклональних антитіл.

Для цього проаналізовано зарубіжну та вітчизняну літературу і відомості Інтернету.

Сучасні моноклональні антитіла широко впроваджують у ревматологію з метою лікування ревматоїдних артритів для цільової фармакотерапії псоріазу, розсіяного склерозу, пухлин. При ознайомленні студентів з фармакологією протиалергічних і протизапальних засобів необхідно виділити інгібітори фактора некрозу пухлин-альфа і зупинитися на фармакології інфліксимабу. Інфліксимаб являє собою гібридні мишачо-людські моноклональні антитіла, які з високою афільністю зв'язують розчинні й трансмембранні форми фактора некрозу пухлин-альфа та не здатні нейтралізувати імунотоксичність. Необхідно підкреслити, що ефективність і безпечність лікування ревматоїдного артриту досягаються сумісним призначенням інфліксимабу з лефлуномідом, азатіоприном та іншими засобами базової терапії. Вважаємо доцільним назвати на лекції також адаліумаб, що являє собою моноклональне людське антитіло до фактора некрозу пухлин-альфа. Серед анти-В-клітинних препаратів доцільно ознайомити студентів з ритуксимабом, що є химерним людським антитілом до антигену CD20 В-лімфоцитів. Для майбутніх лікарів важливо отримати відомості щодо фармакології інгібітора рецепторів інтерлейкіну-6 – тоцилізумабу, який являє собою гуманізоване моноклональне антитіло, інгібує

обидва сигнальні шляхи інтерлейкіну-6-залежної клітинної активації і пригнічує запальні реакції. Можна підкреслити, що препарати, які призначають при ревматоїдному артриті, доцільно рекомендувати для комплексного лікування псоріазу і псоріартичного артриту. Серед вищезазначених лікарських засобів варто назвати цертолізумаб, який належить до Т-клітинних модуляторів, та інгібітор інтерлейкіну 12/23 – устекінумаб. Коли розповідають про фармакологію інтерферону як імуномодулятора, можна нагадати, що для лікування розсіяного склерозу, крім препаратів інтерферону-бета, призначають препарати моноклональних антитіл до молекул адгезії, наприклад наталізумаб. Особливо важливим є ознайомлення студентів з препаратами моноклональних антитіл при розборі фармакології протипухлинних засобів. При лікуванні раку молочної залози доцільно назвати препарат трастузумаб, який інгібує рецептор епідермального фактора росту. Бевіцизумаб являє собою рекомбінантне гуманізоване моноклональне антитіло до фактора росту ендотелію судин, який застосовують у комплексній фармакотерапії раку яєчника і метастатичного колоректального раку.

Побудова навчально-лекційного процесу з фармакології дозволяє творчо підходити до його організації. Ознайомлення студентів з фармакологією моноклональних антитіл буде сприяти підвищенню якості викладання та засвоєння предмета.

Перспективним є встановлення взаємозв'язку між розвитком фармакології та включенням у лекційний матеріал тем, присвячених фармакодинаміці протизапальних, протиалергічних та протипухлинних препаратів, відомостей щодо фармакології моноклональних антитіл.